

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 951/2
Podgorica, 23.09.2020. godine

Na osnovu čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Privrednom društvu „Televizija Vijesti“ d.o.o. Podgorica, emiteru opšteg televizijskog programa „Televizija Vijesti“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera, zbog kršenja člana 8 stav 1 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji će biti održani 30. avgusta 2020. godine ("Sl. list CG", br. 64/20) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-19, prilikom emitovanja prikrivenog medijskog predstavljanja dana 26. avgusta 2020. godine, u okviru informativnih emisija „Vijesti u pola 5“ i „Vijesti u pola 7“.
2. Privredno društvo „Televizija Vijesti“ d.o.o. Podgorica je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru opšteg televizijskog programa „Televizija Vijesti“, u okviru informativnih emisija „Vijesti u pola 5“ i „Vijesti u pola 7“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije je izrekla emiteru opšteg televizijskog programa 'Televizija Vijesti' upozorenje zbog toga što je dana 26. avgusta 2020. godine, u okviru informativnih emisija 'Vijesti u pola 5' i 'Vijesti u pola 7', omogućio prikriveno medijsko predstavljanje ideja, političkih stavova i aktivnosti podnosilaca izbornih lista za izbore koji su održani 30. avgusta 2020. godine.“

3. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
4. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcq.org.
5. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Na osnovu uvida u emitovane programske sadržaje opšteg televizijskog programa „Televizija Vijesti“, privrednog društva „Televizija Vijesti“ d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu: „emiter“), uočeno je da je emiter dana 26. avgusta 2020. godine, emitovao sadržaje u kojima je vršeno medijsko predstavljanje podnosilaca izbornih lista za izbore koji su održani 30. avgusta 2020. godine (nalaz Sektora za monitoring broj 05-951 od 01.09.2020. godine).

Imajući u vidu učestće ovih sadržaja u okviru emitovanog programa, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja člana 4 i člana 8 stav 1 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji će biti održani 30. avgusta 2020. godine (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-19.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja Pravilnika, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-951/1 od 02.09.2020. godine).

Dana 09.09.2020. godine, emiter je dostavio pisano izjašnjenje povodom priloga u kom su emitovane „izjave predstavnika opozicije (3 koalicije), sa vidljivim oznakama njihovih koalicija odnosno stranaka“, u kom navodi da je „upravo vodeći se interesom javnosti, koja je zbog ovakvih izjava najviših predstavnika pravosuđa, svega 4 dana uoči izbora, osnovano mogla da posumnja na opasnost navodno sličnu onoj iz izbornog dana 2016.

(koja je imala nesagledivo loše posljedice u sljedeće 4 godine po crnogorsko društvo) i upravo zbog toga što su policija i tužilaštvo sugerisali da bi akteri nemira izbornog 30.08., ponovo mogli biti oni isti iz oktobra 2016. i njima bliski politički subjekti, redakcija TV Vijesti je odlučila da se čuju i njihove reakcije" (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-952/2 od 09.09.2020. godine).

Prema mišljenju emitera „to što su predstavnici 3 koalicije snimljeni sa svojim obilježjima i u stranačkim prostorijama govori samo o tome da ništa nisu htjeli da fingiraju“. Ukazuje da su „mogli naravno ovaj prilog da emituju i u predizbornom bloku, ali su čvrsto stajali na stanovištu da pitanje bezbjednosti, ne samo u toku izbornog dana, već generalno, ne treba i ne smije da bude dio političkog marketinga“.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 3 Pravilnika je propisano da se medijsko predstavljanje podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista u toku izborne kampanje ostvaruje u okviru političko-informativnog programa, kao i u precizno označenim blokovima političkog oglašavanja. Istim članom je propisano da se predstavljanje u okviru informativno-političkih programa ostvaruje kroz debate, sučeljavanja, intervjuje i druge posebne emisije, koje se emituju bez novčane ili druge nadoknade, isključivo posvećene parlamentarnim izborima, u kojima se javnost upoznaje sa aktivnostima, idejama i mišljenjima podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista.
- član 4 Pravilnika propisuje da medijsko predstavljanje mora biti lako prepoznatljivo i audio i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja, i mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem „Parlamentarni izbori“.
- članom 8 Pravilnika je zabranjeno prikriveno medijsko predstavljanje. Takođe je propisano da emiteri mogu u informativnim emisijama, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje, obavještavati o aktuelnim zbivanjima i aktivnostima državnih organa i funkcionera, poštujući pravila profesionalizma, objektivnosti i novinarske etike (stav 2). Pri tome, propisano je da je emiter dužan da, u okviru takvih programskih sadržaja, prilikom izvještavanja, o aktuelnim događajima, radu državnih organa i funkcionera i svih subjekata koji su uključeni u proces izborne kampanje, u vezi sa pitanjima koja se ne odnose na izbore, vodi računa da navedeno izvještavanje ne sadrži posebno promotivno upućivanje na podnosioc izbornih lista, kandidate sa izbornih lista ili njihove aktivnosti, ideje ili političke stavove.

Na osnovu uvida u snimak emitovanog programskog sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je, dana 26.08.2020. godine u terminu od 16:30:01 do 16:58:16 emitovao sadržaj „Vijesti u pola 5“, i u okviru njega, u terminu od 16:31:04 do 16:34:17 prilog kako slijedi:

Glas iz off-a: *"Policija ima operativne podatke da pojedinci i grupe planiraju nemire i incidente u nedelju na dan izbora, to tvrdi direktor policije Veselin Veljović koji kaže da neka lica preko društvenih mreža i drugih kanala zagovaraju da, tokom glasanja i nakon zatvaranja biračkih mjesta, građani izađu na ulice, izazivaju nemire i narušavaju javni red. Poručuje da će policija u svim gradovima odlučno postupiti i zaustaviti one koji se eventualno budu destruktivno ponašali i kršili propise. Time je Veljović potvrdio jučerašnju izjavu glavnog specijalnog tužioca Milivoja Katnića da postoje ekstremne i radikalne grupe koje planiraju nešto slično na izborni dan."*

Nakon navedenog emitovana je izjava Milivoja Katnića, o kojoj je riječ u najavi.

Glas iz off-a: *"Katnić je juče ustvrdio da još postoji kriminalna grupa koja je 2016. godine pokušala da izvede državni udar, pa sve ovo ukazuje da nas čekaju još jedni izbori u sličnoj atmosferi. S' druge strane jedan od osuđenih u tom slučaju, kandidat koalicije okupljene oko DF-a, Milan Knežević kaže da je jasan tajming Katnićevog i Veljovićevog upozorenja."*

Nakon toga je emitovana izjava Milana Kneževića. Govornica za kojom stoji Knežević i reklamni panoi u prostoru koji je okružuju su označeni logom Demokratske narodne partije, dok iza Kneževića stoji veliki reklamni pano na kojem je prikazan logo koalicije „Za budućnost Crne Gore“ i broj 9.

Milan Knežević: *"Očigledno da je pojavljivanje i Veselina Veljovića i Milivoja Katnića imalo za cilj da smanji izlaznost, da uplaši građane i da pošalje poruku da treba glasati Demokratsku partiju socijalista."*

Glas iz off-a: „Knežević negira da planiraju bilo kakva nasilje ali imaju i strategiju ako DPS pokuša prevarom da osvoji vlast.”

Knežević: „Koalicija Za budućnost Crne Gore ne planira nikakve nasilne izlaske na ulicu, ne planira otimanje vlasti, niti sukobljavanje sa organima reda, samo planiramo da na izborima pobijedimo Demokratsku partiju socijalista olovkama i glasanjem. Planiramo da izbrojimo svaki glasački listić i da zajedno sa kolegama iz opozicije utvrdimo strategiju za nekoliko scenarija ukoliko bi se desilo da Milo Đukanović ili bilo ko naruši ustavni ambijent toga dana.”

Glas iz off-a: „Isto odgovaraju i u koaliciji koju predvode Demokrate, poručuju će da ništa neće naručiti mir u Crnoj Gori.”

Nakon toga je emitovana izjava Moma Koprivice. Koprivica i još jedna osoba koja stoji iza njega su obučeni u majice sa logom „Mir je naša nacija”. Prostor u kojem je data izjava je okružen velikim panoima na kojima dominira logo „Mir je naša nacija” koji se u terminu od 16:33:38 do 16:33:40 krupno kadrira.

Momo Koprivica: „Jasno je da je to politički motivisana izjava, da je izjava gospodina Veljovića pisana po diktatu Duška Markovića i Mila Đukanovića i nema nikakvog govora o bilo kakvim demonstracijama sile, o bilo kakvom divljaštvu i varvarstvu jer je 30. dan demokratske, mirne pobjede na izborima i 30. avgusta se sve isključivo i jedino olovkom riješava i završava.”

Glas iz off-a: „I iz ure su poručili Veljoviću da bi bilo bolje da sve svoje kapacitete preusmjeri na rješavanje glasanja onih koji po zakonu nemaju pravo glasa na ovim izborima i da zaboravlja da je pametne moguće prevariti samo jednom, što se kako kažu dogodilo 2016. godine i ponovo neće.”

Tokom navedenog, kao pokrivalica se koristi snimak na kome se prikazuje prostor za konferenciju za štampu, koalicije „Crno na bijelo”. U sredini dominira govornica sa velikim logom „Crno na bijelo” i dvije zastave sa istim logom, sa lijeve i desne strane. U pozadini je pano sa istim logom.

2. U periodu od 16:34:17 do 16:45:49 emitovan je označeni blok medijskog predstavljanja.
3. Prilog opisan u tački 1 je na isti način emitovan i u okviru informativne emisije: „Vijesti u pola 7” u terminu od 18:31:47 do 18:34:59 časova.
4. Uzimajući u obzir sadržinu navedenog priloga, može se zaključiti da je u njemu omogućeno upoznavanje javnosti sa aktivnostima, idejama i mišljenjima podnosilaca izbornih lista, odnosno medijsko predstavljanje u smislu člana 3 Pravilnika.
5. Emiter je morao voditi računa da, bez obzira na vrstu informativne emisije i važnost informacije, ona ne smije, u skladu sa članom 8 Pravilnika, da sadrži posebno promotivno upućivanje ideje ili političke stavove podnosilaca izbornih lista, kandidata sa izbornih lista ili njihove aktivnosti. Emitovanje saopštenja predstavnika podnosilaca izbornih lista (koalicija „Za budućnost Crne Gore”, koalicija „Mir je naša nacija” i koalicija „Crno na bijelo”), predstavlja posebno promotivno upućivanje na njihove političke stavove, ideje i planove, u informativnim emisijama, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje u toku izborne kampanje. Ovo naročito jer se navedene izjave ne odnose samo na bezbjedonosnu situaciju u Crnoj Gori na dan izbora, već sadrže ciljeve i očekivanja pojedinih koalicija vezano za uspjeh na izborima, i to „Koalicija Za budućnost Crne Gore ne planira nikakve nasilne izlaske na ulicu, ne planira otimanje vlasti, niti sukobljavanje sa organima reda, samo planiramo da na izborima pobijedimo Demokratsku partiju socijalista olovkama i glasanjem”, dok iz koalicije „Mir je naša nacija” poručuju „nema nikakvog govora o bilo kakvim demonstracijama sile, o bilo kakvom divljaštvu i varvarstvu jer je 30. dan demokratske, mirne pobjede na izborima i 30. avgusta se sve isključivo i jedino olovkom riješava i završava”. Da navedeni prilog ima karakter medijskog predstavljanja posebno ukazuje činjenica da su tokom emitovanja izjava svakog od predstavnika podnosilaca izbornih lista vidljivi panoi i govornice na kojima je prikazan logo Demokratske narodne partije, logo koalicije „Za budućnost Crne Gore” i broj 9, logo „Mir je naša nacija”, odnosno logo „Crno na bijelo”. Time je emiter omogućio prikriveno medijsko predstavljanje, što je zabranjeno članom 8 stav 1 Pravilnika.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emiter prekršio član 8 st. 1 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da, u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, u okviru informativnih emisija „Vijesti u pola 5“ i „Vijesti u pola 7“.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

 DIREKTOR
Goran Vuković
Goran Vuković

Dostavljeno:

- „Televizija Vijesti“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva